

HUGTÖK Í NÁTTURUFRAEÐI- VIETNAMSKA

Từ Ngữ về Khoa Học

Íslenska	Vietnamska
aðdráttarkraftur	sức hút
afl	sức mạnh, lực
afrán	sự ăn sống
alkul	không độ tuyệt đối
almyrkvi	nhật thực toàn phần
aminósýra	một trong nhiều hợp chất hữu cơ trong protein; axit amin
andrúmsloft	khí quyển; hỗn hợp bao quanh trái đất
annað lögmál Newtons	định luật thứ hai của Newton
arfblendinn	khí chất đồng vị của gen trong các tế bào đều khác nhau
arfgerð	kết cấu của các gen trong một cơ thể
arfhreinn	khí chất đồng vị của gen trong các tế bào đều giống nhau
basi	bazo; chất có thể kết hợp với một axit tạo nên muối và nước
berfrævingur	bất cứ loại thực vật nào có hạt giống không được bảo vệ bằng buồng trứng
blaðgræna (laufgræna)	chất diệp lục, chất màu lục trong cây cối, hấp thụ năng lượng từ ánh nắng để làm cây phát triển
brautarhreyfing	sự di động trên quỹ đạo
breyta í tilraun	biến số trong thí nghiệm
bruni	sự đốt cháy
burður (virkur flutningur)	lực để di chuyển các vật
byggingarformúla	cấu trúc công thức
bylgjulengd (öldulengd)	làn sóng; bước sóng
byrkningur	một loại thực vật không có hoa
deildarmyrkvi	nhật thực một phần
DNA-sameind (DKS)	phân tử ADN (cấu tử cơ bản của gen)
dopplerhrif	tác dụng của Doppler
dreifkjörnungur	một loại vi khuẩn
dulfrævingur	loại thực vật có hoa và sinh sản bằng hạt giống nằm trong bộ phận sinh sản của hoa
eðallofttegund	khí trơ, khí không có phản ứng hóa học với các chất khác
eðlisvarmi	nhiệt độ cần có để làm 1g của một chất nào đó tăng lên thêm một độ
efnablanda	hỗn hợp

efnaflokkar	tập hợp nguyên tố
efnaformúla	công thức hóa học
efnahvarf	phản ứng hóa học
efnajafna	phương trình hóa học
efnaorka	năng lượng hóa học
efnasamband	hợp chất hóa học
efnaskipti	sự chuyển hóa; tác dụng biến hóa trong cơ thể
efnatengi	liên kết hóa học
eiming	sự chung cất; sự làm cho tinh túy
einfrumungur	sinh vật đơn bào, cơ thể đơn bào
einræktun	một sinh vật được tạo thành do gen của một cha hoặc mẹ, con đực hay con cái, hoặc giống đực hay giống cái
ensím (lífhvati)	enzim; chất hữu cơ được tạo thành trong tế bào sống và tham gia vào các biến đổi hóa học (v.d. trong tiêu hóa) mà chính nó không bị biến đổi
erfðasjúkdómur	bệnh di truyền
erfðataekni	sự làm biến đổi các đặc điểm của một sinh vật bằng cách điều khiển acid ADN
erfðir	di truyền
far	di trú
fast efni (storka)	đặc
fastastjarna	định tinh (không phải là một hành tinh)
ferð	tốc lực; vận tốc, tốc độ
fituefni	chất mỡ, chất béo
fjölfurumungur	sinh vật đa bào (có nhiều tế bào), cơ thể đa bào
flokkunarfræði	sự phân loại; quá trình khoa học phân loại các sinh vật
flokkur	loại; hạng
flotkraftur	lực để giữ một vật nổi
flæði	sự khuếch tán
fráhrindikraftur	lực đẩy
frjóvgun	sự thụ tinh hay thụ phấn
fruma	tế bào
frumbjarga lífvera	sinh vật có thể sinh sống bằng những chất bổ dưỡng vô cơ
frumdýr	động vật nguyên sinh
frumeindakeningin	lý thuyết về nguyên tử
frumeind (atóm)	nguyên tử
frumframleiðandi	sự sản xuất đầu tiên, sự sản xuất nguyên thủy
frumhimna	màng của tế bào
frumuliffæri	sự sắp xếp hay kết cấu làm thành một phần của một tế bào

frumuskipting	sự phân chia tế bào
frumuveggur	thành của tế bào
frumuöndun (öndun)	sự hô hấp của tế bào
frumvera	một từ ngữ dùng cho tất cả các sinh vật (cả động vật lẫn thực vật) chỉ có một tế bào duy nhất v. d. động vật nguyên sinh
frumpörungar	thủy tảo đơn bào (chỉ có một tế bào) , rong biển đơn bào
frymi	chất nguyên sin
frymisnet	sự kết cấu của chất endoplasm như một màng lưới mỏng
fræplöntur	cây có hạt để gây giống
fylking	loài; hệ
fyrsta lögmál Newtons (tregöulögmál)	định luật thứ nhất của Newton
fæðukeðja	loại sinh vật được chuẩn bị cho sinh vật thuộc lớp trên sống được bằng cách ăn sinh vật lớp dưới trong loại đó
fæðuvefur	một hỗn hợp của nhiều loại sinh vật được chuẩn bị cho sinh vật thuộc lớp trên sống được bằng cách ăn sinh vật lớp dưới trong loại đó
geislavirkni	chất phóng xạ
gen	gen
gerill (bakteria)	vi khuẩn
gistilífi	sống bám vào một sinh vật khác
grunntónn	âm cơ bản của một thang âm hay gam (v.d. thang âm của Do trưởng là Do)
grænuhorn	một phần nhỏ trong chất nguyên sinh của tế bào trong cây có chứa chất diệt lục
halastjarna	sao chổi
hamskipti (fasaskipti)	sự biến hình, sự chuyển từ trạng thái này sang trạng thái khác
hamur efnis (fasi efnis)	tính chất của một chất
haustjafndægur	thu phân, một trong hai lần mỗi năm (khoảng 22 . 9) khi mặt trời đi qua xích đạo ngày và đêm dài bằng nhau
helmingunartími	chu kỳ nửa phân rã; thời gian cần cho phóng xạ của một chất giảm tới một nửa giá trị gốc
hiti	nhiệt độ
hliðtengd straumrás	mạch điện song song
hljóðberi	âm thanh vang
hljóðbylgja	sóng âm
hljóðstyrkur	sức mạnh của âm thanh, độ to, lớn của âm thanh
hraði	tốc lực, vận tốc, tốc độ

hrapsteinn	sao băng
hreint efni	nguyên chất
hreyfiorka	động năng
hryggdýr	động vật có xương sống
hryggleysingi	động vật không có xương sống
hræta	thú vật, chim tìm thịt thối rữa để ăn hoặc người bói tìm đồng rác
hröðun	gia tăng tốc độ, vận tốc, tốc lực
hvarfefni	một chất mà chất enzym có thể tác động; một mặt ngoài hay một chất mà một sinh vật nào đó có thể nảy nở ra được
hvatberi	một phần của tế bào chứa đựng enzym để hô hấp và tạo ra năng lực
hýsil	làm chủ cho vật ký sinh sống bám vào
innri reikistjörnur	4 hành tinh gần nhất mặt trời
jafnheitt dýr	động vật giữ nhiệt độ trong cơ thể lúc nào cũng đều không thay đổi theo các mùa trong năm
jafnskipting (mitósa)	tế bào được phân chia làm hai tế bào mới và mỗi tế bào mới vẫn mang theo cùng số và loại nhiễm sắc thể như nhân của tế bào cũ
jafnstraumur	dòng điện một chiều
jarðmiðjukenningin	lý thuyết lấy quả đất làm trung tâm
jarðskin	phần chiếu của ánh sáng từ trái đất lên mặt trăng
jónir	phân tử ion; điện tử
keðjuverkun	phản ứng dây chuyền
kenning	lý thuyết; học thuyết
kjarnahimna	màng bọc hạt nhân
kjarnaklofnun	sự phân hạt nhân
kjarnakorn	hạt nhân
kjarni	hạt nhân
kjarnorka	năng lượng nguyên tử, năng lượng hạt nhân
kjarnsýra	một trong hai thứ axit có trong các tế bào sống
kjörbýli (búsvæði)	nơi sống, môi trường sống
knýr (spyrna)	sức đẩy; sức ép
kolefni	cacbon; nguyên tố hóa học á kim
koltvíoxíð	cacbon đioxit
kraftur	sức mạnh; sức lực
kvarki	vi lượng; hạt quác
kvartilaskipti	các tuần trăng
kynblendingur	lai giống
kynbætur	ưu sinh học; khoa học về sự sinh sản đàn con khỏe mạnh, thông minh nhằm mục đích cải tiến nguồn di truyền của loài người
kynhreinn	đồng nhất; thuần nhất; hình thành bởi các phần trong một loại

kynlaus æxlun	sinh sản vô tính (không có cơ quan sinh dục)
kynlitningur	nhiễm sắc thể quyết định về giới của một sinh vật (sex chromosome)
kyntengdur	liên con đến giới (nam hoặc nữ)
kynæxlun	sự sinh sôi hữu tính
langsbýlgja	làn sống kinh tuyến
litagreining	sự phân tích màu sắc
litningur	nhiễm sắc thể (chromosome)
litróf	quang phổ; hình ảnh của một dải ánh sáng màu như khi thấy ở cầu vồng
líffélag	tập thể của một số sinh vật khác nhau sống trong một phạm vi cố định và lập nên một hệ thống chung
líffærakerfi	hệ thống của các bộ phận của cơ thể động vật
líffæri	bộ phận trong cơ thể
lífrænt efnasamband	hợp chất sinh (vật) học
lífvera	sinh vật, cơ thể
ljósár	năm ánh sáng
ljósbrot	khúc xạ; bị khúc xạ
ljóseind	photon
ljóstillífun	sự quang hợp
lofthjúpur	khí quyển; hỗn hợp khí bao quanh một hành tinh
loftmótstaða	kháng khí
loftsteinn	thiên thạch
lofttegund (gas)	chất khí; ga
lotukerfið	bản tuần hoàn nguyên tố
lotur	chuỗi (thời gian)
lyftikraftur	lực để nâng hoặc giữ một vật trong không gian
lögmál	định luật
lögmál Arkimedesar	định luật Archimedes
lögmál Bernoullis	định luật Bernoulli
massatala	số khối lượng của các nguyên tố hóa học hoặc nguyên tử
massi	khối lượng
málmar	kim loại
melting	sự tiêu hóa
metrakerfi	hệ thống đo thập phân
Miklihveitur	vụ nổ lớn khi thế giới thành hình
misheitt dýr	loại thú vật có máu thay đổi nhiệt độ theo cách xử ứng của nó
myndefni	hợp chất hóa học mới do phản ứng hóa học tạo ra
möndull	trục
möndulsnúningur	sự quay quanh trên trục
náttúrival	sự chọn lọc tự nhiên
neytandi	người tiêu dùng

nifteind	neutron (neutron)
nitur	nitơ (nitrogen)
núningur	sự ma sát
næringarnám	sự ăn vào bụng; sự nút thức ăn
okfruma	một tế bào được tạo thành bởi hai giao tử (tế bào hữu tính có thể kết hợp với tế bào khác trong sự sinh sản)
orka	sinh lực; năng lực
orkupírarnídi	năng lực được tổ chức theo hình tháp
osmósa	sự thẩm lọc; sự thẩm thấu
oxun	hoạt động hoặc quá trình oxy hóa
óðal	khu vực; lĩnh vực; lãnh thổ
ófrumbjarga lífvera	sinh vật sống bám vào các sinh vật khác
ólífrænt efnasamband	hợp chất vô cơ
prótín	chất đạm (protein)
raðtengd straumrás	mạch điện nối tiếp
rafeind	điện tử (electron)
rafeindahýsing	(vật lý) sự phân chia điện tử (electron) giữa các mức năng lượng mạnh của một nguyên tử; (hóa học) sự liên kết ba chiều cố định của những nguyên tử trong một phân tử
rafleiðni	sự dẫn điện
rafmagn	điện
raforka	điện năng
rafsegulbylgja	sóng điện từ
rafsegulorka	năng lực điện từ
rafsegulróf	phổ điện từ; bao quát toàn bộ phạm vi điện từ
rafspenna	điện áp; sức điện đo bằng von (voltage)
rafstraumur	dòng điện
rafviðnám	sự kháng điện
rannsóknargögn	số liệu hay dữ kiện dùng để thí nghiệm
ráðgáta	vấn đề
ránlíf	sự săn thức ăn để sống giữa động vật
reikistjarna (pláneta)	hành tinh
renninúningur	chuyển động ma sát
riðstraumur	dòng điện xoay chiều
ribósóm (riplur)	ribosome (chất trong chất nguyên sinh của một tế bào, liên quan đến sự tổng hợp của protein)
ríki	vương quốc
rikjandi eiginleiki	tính chất quan trọng nhất
RNA-sameind (RKS)	RNA một trong hai thứ axit trong tế bào sống
róteind	hạt cơ proton
rýriskipting (meiósá)	sự phân bào giảm nhiễm
safabóla	khoảng trống trong chất nguyên sinh chứa đựng không khí và nước

sykra	đường ngọt
sýrur	axít
sýrustig (pH-gildi)	tính chua; tính axít
sætistala	số điện tử để cấu tạo ra một nguyên tử
sólt	muối
tegund	loài; chủng loại
tilgáta	giả quyết
tilraun	thí nghiệm
tíðni	tần số
tónblær (hljómblær)	phẩm chất của âm thanh
tónhæð	cung bậc cao thấp của âm thanh
tregða	quán tính; tính trơ
tunglmyrkvi	khí mặt trời che khuất mặt trăng
umferðartími	thời kỳ quay theo quỹ đạo
umfrymi	chung quanh một tế bào ngoại trừ trung tâm của nó
valgegnðraep himna **	màng thấm qua được
varmaburður	đổi lưu (nhiệt độ)
varmageislun	bức xạ (nhiệt độ)
varmaleiðing	truyền (nhiệt độ)
varmaorka	nhiệt năng
varmi	nhiệt
vefur	mô tế bào
veira	vi khuẩn gây ra bệnh
veltinúningur	ma sát do sự lăn
vetni	khí; hydrô (hydrogen)
vetrarsólhvörf (vetrarsólstöður)	đông chí (ngày ngắn nhất)
viðnám	sức cản; sức chống lại
vinna	làm
vistfræði	sinh thái học; môi sinh
víkjandi eiginleiki	đặc điểm di truyền chỉ hiện ra khi không bị những đặc điểm khác rõ rệt hơn đàn áp
vísindaleg aðferð	phương pháp khoa học
vorjafndægur	xuân phân; một trong hai lần mỗi năm (khoảng 21. 3) khi mặt trời đi qua xích đạo ngày và đêm dài bằng nhau
vökvi	chất lỏng; chất nước
ytri reikistjörnur	các hành tinh xa mặt trời nhất
þétting	sự ngưng tụ hay cô đọng
þriðja lögmál Newtons	định luật thứ ba của Newton
þróun	sự phát triển; sự tiến hóa
þróunarkenningin	thuyết học về tiến hóa
þrýstingur	áp suất; sức ép
þveiti	sự bài tiết; chất bài tiết
þverbylgja	làn sóng ngang
þyngd	trọng lượng; lực hút

þyngdarkraftur	trọng lực
þyngdarlögmál	định luật về trọng lực
þynning	sự pha loãng
þörungur	loại hải tảo; rêu biển; rong biển
ætt	gia phả
	bộ (đơn vị phân loại); nhóm động vật hoặc thực vật có liên quan với nhau, bên dưới lớp và bên trên họ
ættbálkur	
ættkvísl	nhóm động vật hay thực vật bên trong một họ
æviskeið	cuộc đời
æxlun	sinh sản
öldudalur	chỗ trũng giữa hai ngọn sóng
öldutoppur	đỉnh của ngọn sóng
öreind	hạt cơ bản
örvera	vì sinh vật
öryggi (var)	cầu chì